

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

XII. Quod qui iurauit se aliquam ducturum, si postea ad alienas partes se
transtulerit ea incognita, liberum erit mulieri ad alia vota transire. Et quod
sponsalia, sed non matrimonia, in conditionis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO CHRISTI 1179. ro dicit se incognitam , & ita nos consulisti, vtrum alii possit nubere : taliter respondemus, quod cum in decretis habetur expressum, quod si vir dixerit quod vxorem suam cognouerit , & mulier negauerit , viri standum est veritati. Vnde præfato viro qui se dicit præfatam puellam cognouisse , fides est habenda , si id iuramento firmauerit: & si fuerit proxima duodecimo anno, vel circa duodecimum annum , & cum suo consensu & voluntate parentum desponsata & benedicta fuerit , & cognita ab eodem viro, separari non debebunt , præsertim cum parentes ipsam legitimæ ætatis faterentur. Si vero puella infra nubiles annos & ætati non proxima , alicui desponsata fuerit , benedicta atque traducta, non licet alicui de consanguinitate illius, cui desponsata fuerit, eam ducere in vxorem: nec fas est eidem sponso , de consanguinitate puellæ sibi aliquam copulare.

Viri veritati
standum v-
bi sit.

27. Quæst.
Si delpon.

C A P. X I.

*Idem Norwicensi episcopo, & ** archidiaconis.*

Lator præsentium VV. parochianus vester sua nobis assertione monstrauit quod cum in facie ecclesiæ quamdam mulierem viduam, A. nomine, legitime desponsasset, & carnali copula subsecuta, inter eos scandalum est suborum, cuius occasione prædictus vir ei debitum coniugale subtraxit: consanguinei dictæ mulieris hoc molestum habentes, coram vobis quæstionem mouerunt, proponentes quod mulierem inuitam & renitentem, nec ætatis aptæ matrimonio existentem, duxisset vxorem. Et quoniam idem vir vitam, sicut nobis proponitur, cupiebat agere dyscolam , deinde vtriusque studio interueniente , fuerunt minus rationabiliter separati. Nolentes igitur ut matrimonia canonice contracta, leuitate quadam dissoluantur, discretioni vestræ per A. S. mandamus , quatenus si vobis constiterit , prædictos virum & mulierem per iudicium ecclesiæ non fuisse rationabiliter separatos , ecclesiisque deceptam , ipsos contradictione & appellacione cessante , faciatis sicut virum & vxorem insimul permanere.

C A P. XII. *Idem Pan. archiepiscopo.*

De illis autem, qui præstito iuramento promittunt se

Sponsalia,
sed non ma-
trimonium,
recte con-
trahi in co-
ditionis
euentum.

aliquas mulieres ducturos, & postea eis incognitis, dimit-
tunt terram, & se ad partes alienas transferunt: hoc tuæ
discretioni volumus innotescere, quod liberum erat mu-
lieribus ipsis, si non est amplius in facto processum, ad alia
vota transire: recepta tamen de periurio poenitentia, si per
eas non steterit, quo minus matrimonium consummetur:
Si vero aliquis sub huiusmodi verbis iuramentum præsti-
terit alicui mulieri, Ego te accipio in vxorem, si tantum
mihi donaueris: reus periurii non habebitur, si eam nolen-
tem sibi soluere, quod iuramento sibi petiit dari, non acce-
perit in vxorem, nisi consensus de præsenti, aut carnalis sit
inter eos commixtio subsecuta.

C A P. XIII. *Idem abbatii de Fontibus, & M. vicario.*

Significauit nobis O. Andegauen parochianus Ebo-
racensis ecclesiæ, per VV. fratrem suum, quod VV. de
Romare, qui est ex hac luce subtractus, eum capiens, tam-
diu in vinculis ferreis & carcere tenuit, donec iurare coe-
git, quod Ha. mulierem duceret in vxorem. Cum autem
carcerem & vincula euasisset, aliam in vxorem acce-
pit, de qua filios procreauit. Postea vero idem O. a præ-
fata Ha. coram venerabili fratre nostro Eboracensi ar-
chiepiscopo apostolicæ sedis legato tractus in causam, ab
eo coactus est iuramento firmare, quod ad illam quam
sponte acceperat in vxorem, non accederet, donec lis es-
set ecclesiastico iudicio terminata. Ceterum quia priu-
quam de causa cognosceretur legitime, prænominata Ha.
diem clausit extremum, prædictus O. ad eam de qua filios
habuit, reuertinon audet. Inde est, quod discretioni tuæ
per A. S. P. M. quatenus rei veritate diligenter inqui-
ta & cognita, si vobis constiterit quod eidem O. tanta vis
illata fuerit, vt prædictam Ha. iuraret in uxorem acci-
pere, & quod sponte in eam non consenserit: nec post
præstitum iuramentum ipsam carnaliter cognouerit: pro-
pter hoc non dimittatis, quin ad illam quam postea acce-
pit in uxorem, reuertendi, appellatione cessante, liberam
tribuatis facultatem. Verum si prænominatus O. in præfa-
tam Ha. consensit, & post præstitum sacramentum, quod
ipsam in uxorem acciperet, carnaliter cognouit, ne ad se-
cundam reuertatur, sub interminatione anathematis in-
hibe-

27. Quæst.
1. Palam
duabus.